

Oy M. Rauanheimo Ab

Satamatullintie 5
67900 KOKKOLA

Asia

Päätös kiinteiden kemikaalien varastoinnista ja käsittelystä

Kohde ja sen sijainti

Oy M. Rauanheimo Ab (y-tunnus 0179291-9, myöhemmin toiminnanharjoittaja), Rompintie 182, Kotka. Vaarallisten kemikaalien määrien ja luokitusten perusteella toiminta on laajamittaista ja toiminnanharjoittaja on velvollinen laatimaan turvallisuusselvityksen. Kohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue sijaitsee noin 4 km päässä. Kohteen konsultointivähyke on 0,5 km.

Päätös

Toiminnanharjoittaja saa varastoida vaarallisia kemikaaleja sillä ehdolla, että se noudattaa tässä päätöksessä kuvattuja toimia onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja toimii muulta osin hakemuksessa esitetyllä tavalla sekä noudattaa kemikaaliturvallisuussäädösten velvoitteita.

Toiminta, jota päätös koskee

Perustettava varasto on suunniteltu toimimaan teollisten tuotteiden väliavarastona. Varastossa on tarkoitus varastoida ympäristölle ja terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Kemikaalit ovat kiinteässä muodossa ja ne saapuvat sekä lähtevät varastolta tiiviissä ja suljetuissa suursäkeissä. Tuotteet tulevat varastolle konteissa, ajoneuvoilla tai junalla.

Vaarallisia kemikaaleja saa olla yhtiön tiloissa enintään seuraavat määrät:

Kemikaali	Luokitus	Määrä (t)
Nikkelisulfaatti	Acute Tox. 4; H302 Skin Irrit. 2; H315 Skin Sens. 1; H317 Resp. Sens. 1; H334 Muta. 2; H341 Carc. 1A; H350 Repr. 1B; H360	2 000

17.12.2021

657/36/2021

	STOT RE 1; H372 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	
Nikkelirikaste	Resp. Sens. 1; H334 Carc. 1A; H350 STOT SE 1; H370	2 000
Koboltisulfaatti	Acute Tox. 4; H302 Eye Irrit. 2; H319 Skin Sens. 1; H317 Resp. Sens. 1; H334 Muta. 2; H341 Carc. 1B; H350 Repr. 1B; H360 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410	2 000

Tarkastus

Toiminnanharjoittajan tulee pyytää varaston käyttöönottotarkastusta Tukesilta hyvissä ajoin ennen suunniteltua toiminnan aloitusta. Käyttöönottotarkastuksessa käydään läpi varaston tekninen toteutus, toimintaperiaatteet ja johtamisjärjestelmä sekä varautuminen onnettomuustilanteisiin ja todetaan, että toiminta on säädösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista.

Käyttöönottotarkastuksen jälkeen varastolle tehdään määräaikaistarkastuksia lähtökohtaisesti vuosittain Tukesin toimesta. Tarkastustaajuutta voidaan tihentää tai harventaa varaston turvallisuustilanteen ja tarkastustulosten perusteella.

Päätöksen määräykset ja ehdot

1. Lupahakemuksessa esitettyjen riskinarviointien tulokset otetaan huomioon laitoksen suunnittelussa, ohjeistuksessa ja käytössä sekä onnettomuuksiin varautumisessa (390/2005 10 §).
2. Vaarallisten kemikaalien varaston ja varasto-osien sisääntulo-ovet tulee merkitä vaaraa osoittavilla merkinnöillä (856/2012 58 §).
3. Toiminnanharjoittajan on toimittava yhteistyössä alueen muiden toimijoiden ja sataman kanssa onnettomuuksien ehkäisemiseksi.

17.12.2021

657/36/2021

Yhteistyötä koskevat vastuut ja toimintatavat tulee olla selkeästi määritelty. (685/2015 22 – 23 §).

4. Toiminnanharjoittajan on laadittava yleisötiedote varaston toiminnasta sekä mahdollisista onnettomuusskenaarioista ja niissä noudatettavista toimintaohjeista. Tiedote on jaettava niille lähialueiden toimijoille, joille varaston onnettomuustilanteesta voi aiheutua vaaraa. Lisäksi tiedote on oltava pysyvästi yleisön saatavilla sähköisessä muodossa (390/2005 31 §).
5. Toiminnanharjoittajan tulee onnettomuuksiin varautumisessa ja henkilösuojaamisessa ottaa huomioon myös tulipaloissa kemikaaleista mahdollisesti vapautuvat vaaralliset kaasut (856/2012 80 §, 685/2015 17 §).
6. Varastolle asennetaan tuulipussi mahdollisten savukaasujen leviämissuunnan havainnoimiseksi (390/2005 10 §).
7. Varastolle tulee laatia työskentelyohjeet, joissa huomioidaan kemikaalien vaaraominaisuudet. Henkilöstö tulee perehdyttää varastointia ja onnettomuustilanteita koskeviin ohjeisiin (856/2012 64 §).
8. Toiminnanharjoittajan tulee laatia suunnitelma, jonka mukaan turvallisuuden kannalta olennaisten laitteistojen ja rakenteiden (ml. ilmaisimet, sammutuslaitteisto) sekä merkintöjen kunto varmistetaan säännöllisesti. Tehdyistä tarkastuksista, testauksista ja ennakkohuolloista sekä niissä havaituista puutteista ja tehdyistä toimenpiteistä on pidettävä kirjaa (856/2012 63 §).
9. Toiminnanharjoittajan tulee täydentää turvallisuusselvitystään johtopäätöksissä esitetyllä tavalla (685/2015 14 §).
10. Toiminnanharjoittajan tulee täydentää sisäistä pelastussuunnitelmaa johtopäätöksissä esitetyllä tavalla. Sisäinen pelastussuunnitelma tulee kouluttaa henkilöstölle (685/2015 17 §).

Päätöksen perustelut

Yleistä

Terminaali sijoittuu Mussalon teollisuusalueen kiinteistölle 285-20-8-8. M. Rauanheimo Oy/Ab omistaa kyseisen kiinteistön. Kiinteistö sijoittuu kaavamerkintöjen osalta T-merkinnällä varustetulle alueelle (teollisuus- ja varastorakennukset), joten kaavoitus mahdollistaa terminaalin sijoittumisen alueelle.

Käytönvalvojaksi on nimetty henkilö, jolla on suoritettuna Tukesin vaarallisten kemikaalien käytönvalvojan tentti.

YVA:n huomioonottaminen

17.12.2021

657/36/2021

Kohteelle ei ole vaadittu YVA-menettelyä. Toiminnanharjoittajan selvityksen mukaan hanke ei ole YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon mukainen, joihin sovelletaan YVA-lain mukaista arviointimenettelyä. Hankkeesta ei myöskään ole tarpeen tehdä YVA-lain 2. luvun mukaista päätöstä.

Onnettomuudet ja niiden vaikutukset

Toiminnanharjoittaja on tunnistanut kohteessa rakennuspalon mahdollisuuden. Tulipalon todennäköisyys on arvioitu pieneksi, koska mahdollisia syttymislähteitä ja palokuormaa on vähän ja varastoitavat kemikaalit eivät ole palavia. Tulipalosta arvioidaan aiheutuvan haittaa lähialueille lähinnä savukaasujen muodossa. Muodostuvat savukaasut voivat arvion mukaan sisältää metallien ja rikin oksideja. Mahdollisesti muodostuvien myrkyllisten savukaasujen syntyminen tulee huomioida laitoksen varautumisessa päätöksen ehtojen 5 ja 9 mukaisesti.

Tulipaloihin liittyen toiminnanharjoittaja on tunnistanut riskiksi myös kemikaalien päätyksen maaperään tulipalossa syntyvien sammutusjätevesien mukana. Sammutusjätevesien määrän arvioinnissa on käytetty SAM-mallia, jonka antama sammutusjäteveden määrä on 120 m³ huomioiden varastoitavien kemikaalien ominaisuudet, varastoalueen pinta-ala sekä suojaustaso. Sammutusjätevedet hallitaan käyttämällä asfaltoitua piha-aluetta ja kaatojen muodostamaa allastusta keräilyaltaana. Keräilyn onnistuminen edellyttää piha-alueen viemäreiden sulkemista viemärinsulkumatoilla.

Onnettomuuksiin varautuminen

Tuotevarastohalli on jaettu kahteen palo-osastoon. Palo-osastointi on toteutettu pääosin EI60-osastointina ja varastohallin palo-osastojen välillä on EI M-120 -palomuur. Varastorakennus on varustettu sprinklauksella, automaattisella paloilmoinjärjestelmällä sekä alkusammutuskalustolla. Sprinklerkeskus on liitetty HaminaKotka sataman merivesipumppaamoon. Sprinklauksen johdosta mahdollisen palon ei oleteta kiinteistössä leviävän kovin laajalle. Mahdollisina syttymislähteinä toimivia työkoneita säilytetään eri tilassa varastoitaviin kemikaaleihin nähden. Työskentelyn aikana sattuviin koneiden vikaantumisiin ja syttyihin kyetään reagoimaan nopeasti ja siten rajoittamaan palon leviämistä laajemmalle. Palokuormaa kuten lavoja ei säilytetä varastorakennuksen läheisyydessä.

Piha-alue on asfaltoitu. Varastolle hankitaan viemärinsulkumattoja.

Varasto sijaitsee aidatulla alueella, millä estetään asiattomien pääsyä alueelle. Työkoneiden ja henkilöliikenteen reitit on eroteltu omilla ajoväylillä.

Kemikaalit sijoitetaan varastossa omille merkityille varastointipaikoilleen. Varastoitaville tuotteille on tehty yhteensopivuustarkastelu ja varastoitavat

17.12.2021

657/36/2021

tuotteet eivät ole keskenään reagoivia. Kemikaalipakkaukset ovat tiiviitä ja suljettuja. Purku- ja lastaustoimintaa ei harjoiteta voimakkaiden tuulten aikana. Säkkien varastointi on rajoitettu maksimissaan kolmeen päällekkäiseen kerrokseen säkkien vaurioitumis- ja kaatumisriskin pienentämiseksi.

Koneiden ja laitteiden määräaikaishuollot, korjaukset ja huoltosuunnitelmat kirjataan erilliseen kunnossapitojärjestelmään, millä pyritään varmistamaan koneiden turvallinen käyttö.

Kemikaaliperehdyttäminen on osa yrityksen turvallisuusperehdytystä ja työtehtäväkohtaista perehdytystä. Perehdytyksessä käydään läpi kemikaaliturvallisuuteen ja onnettomuusriskeihin liittyvät asiat sekä toiminta mahdollisissa vaara- ja onnettomuustilanteissa. Henkilökunnalle on laadittu koulutussuunnitelma osaamisen varmistamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Varastolla tehdään havaintokierroksia, joiden yhteydessä tarkkaillaan turvallisuuteen vaikuttavia asioita. Organisaatiota, vastuita ja toimintatapoja on kuvattu laajemmin turvallisuusselvityksessä. Varautumista mahdollisiin onnettomuuksiin on puolestaan kuvattu sisäisessä pelastussuunnitelmassa. Näitä koskevat täsmäntämisarpeet on esitetty seuraavissa johtopäätöksiä koskevissa kappaleissa.

Tukes katsoo, että esitetyt varautumistoimet edustavat sitä tasoa, jota hakemuksen kohteena olevien kemikaalien varastoinnilla voidaan kemikaaliturvallisuussäädösten perusteella edellyttää.

Johtopäätökset turvallisuusselvityksestä

Toiminnanharjoittaja on toimittanut lupahakemuksen yhteydessä turvallisuusselvityksen. Turvallisuusselvityksen perusteella toiminnanharjoittajalla on käytössä johtamisjärjestelmä suuronnettomuusvaarojen tunnistamiseksi, ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee täydentää turvallisuusselvitystä seuraavilta osin:

- turvallisuusselvityksen kohdassa 5 listatut varastoitavien tuotteiden määrät tulee korjata vastaamaan lupahakemuksessa esitettyjä maksimimääriä.
- turvallisuusselvityksessä tulee esittää varaston kemikaaliturvallisuuden seurantaan käytettävät keinot ja mittarit.
- turvallisuusselvitykseen tulee lisätä yhteenvetotaulukko, johon on koottu tunnistetut onnettomuusskenaariot vaikutusalueineen.
- turvallisuusselvitykseen tulee lisätä toiminnasta laadittava turvallisuustiedote, jossa kerrotaan onnettomuuksien vaikutusalueella oleville toimijoille kohteen vaaroista ja niihin varautumisesta.

Toimintaperiaatteista vastaava henkilö on aluejohtaja. Käytönvalvoja on jo nimetty. Turvallisuusselvityksessä ei ole kuvattu yhteistoimintaa alueen

17.12.2021

657/36/2021

muiden toimijoiden kanssa onnettomuuksiin varautumisessa tai harjoittelussa.

Muilta osin turvallisuusselvityksestä saatujen tietojen perusteella menettelyt ovat riittävät kattaen asetuksen 685/2015 vaatimukset turvallisuusjohtamisjärjestelmän sisällöstä. Tukes tulee määräaikaistarkastuksillaan valvomaan järjestelmän toimimista ja kehittämistä.

Tukes seuraa laitoksen teknisten järjestelmien asianmukaisuutta ja niiden toimivuutta määräaikaistarkastuksillaan. Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että pelastuslaitoksella on käytettävissään ajantasainen turvallisuusselvitys ja sisäinen pelastussuunnitelma.

Turvallisuusselvitys tulee tarkistaa ja toimittaa Tukesille seuraavan kerran 17.12.2026 mennessä, ellei sitä ole tätä aiemmin tarpeen päivittää jostakin muusta, asetuksen 685/2015 16 §:ssä mainitusta syystä.

Johtopäätökset sisäisestä pelastussuunnitelmasta

Tukes esittää laitoksen sisäisen pelastussuunnitelman johtopäätökset osana lupapäätöstä VNa 685/2015 17 § mukaisesti. Ennen johtopäätösten antamista Tukes on pyytänyt asiasta lausuntoa Kymenlaakson pelastuslaitokselta.

Toiminnanharjoittajan laatima sisäinen pelastussuunnitelma koostuu varsinaisesta suunnitelmasta sekä sen liitetiedoista. Tukes toteaa sisäisen pelastussuunnitelman johtopäätöksinä seuraavaa:

- pelastussuunnitelman osion 8 yhteenveto riskinarvioinnin tuloksista on esitetty liian yleisellä tasolla. Yhteenvedossa tulee esittää olennaisimmat onnettomuusriskit ja niihin varautuminen. Liitteitä voidaan käyttää täydentämään annettuja tietoja, mutta tällöinkin tekstiosuudessa tulee vähintäänkin viitata liitteistä löytyviin tietoihin.
- pelastussuunnitelmassa tulee tarkemmin esittää käytännön menettelyt ja henkilöiden työnjako sammutusjätevesien keruutilanteessa
- pelastussuunnitelman harjoitus- ja koulutussuunnitelmaan tulee lisätä sammutusjätevesien leviämisen torjuntaan liittyvä harjoittelu.

Muilta osin Tukes katsoo, että sisäinen pelastussuunnitelma täyttää VNa 685/2015 17 § ja liitteen V vaatimukset.

Voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

17.12.2021

657/36/2021

Päätöksestä veloitettava maksu

Päätösmaksu 3090 €. Päätösmaksuun lisätään kuulemis-, ilmoitus- ja käsittelykulut. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1391/2018))

Säädökset, joihin päätös perustuu

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)

Lisätietoja

ylitarkastaja Henna Kahilaniemi, henna.kahilaniemi@tukes.fi, puh. 029 5052 790

Allekirjoitus

Tämän päätöksen on ratkaissut johtaja Kirsi Levä ylitarkastaja Henna Kahilaniemen esittelystä.

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu. Allekirjoittajien henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa erilliseltä allekirjoitussivulta allekirjoitusta klikkaamalla. Asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta

Liitteet

Valitusosoitus

Hakemuksen käsittely

Tukes vastaanotti M. Rauanheimo Oy/Ab:n lupahakemuksen 11.10.2021 ja käsitteli sen VNa 856/2012 8 § mukaisena lupahakemuksena. Toiminnanharjoittaja on toimittanut pyynnöstä täydennyksiä hakemukseen 14.10.2021 sekä 12.11.2021.

Hakemus on kuulutettu 22.10.2021 – 22.11.2021. Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Tukes pyysi hakemuksesta lausuntoa Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta, Kymenlaakson pelastuslaitokselta, Etelä-Suomen aluehallintovirastolta, Kotkan kaupungilta sekä HaminaKotka Satama Oy:ltä. Kotkan kaupungin lausunto saapui 15.11.2021 ja siinä todettiin, ettei kaupungilla ole huomautettavaa asiasta. ELY-keskuksen lausunto saapui 25.11.2021 ja siinä ei esitetty hakemukseen täydennystarpeita. Pelastuslaitoksen lausunto saapui 30.11.2021 ja siinä otettiin kantaa erityisesti paloilmoittimeen ja

17.12.2021

657/36/2021

sammutusjärjestelmään liittyviin asioihin. HaminaKotka Satama Oy:n lausunto saapui 1.12.2021 ja siinä tehtiin huomioita sammutusjätevesien hallintaan ja dokumenttien päivitystarpeeseen liittyen.

Tukes on huomionnut päätöksessään lausunnoissa esitetyt asiat toimivaltansa puitteissa.

Päätöksestä tiedottaminen

Kaakkois-Suomen ELY, Ympäristö ja luonnonvarat
Etelä-Suomen AVI, Työsuojelu
Kymenlaakson pelastuslaitos
Kotkan kaupunki
HaminaKotka Satama Oy

VALITUSOSOITUS

MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus mainittu sivun alaosassa)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus.

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusajaksi on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen nähtävillä oloa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

MINNE VALITETAAN

Muutosta haetaan alla mainitusta (x) hallinto-oikeudesta:

- [x] Itä-Suomen hallinto-oikeus, PL 1744 (käyntiosoite Minna Canthin katu 64), 70101 Kuopio

